

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**
ZKF-603-4/10

**WYJAŚNIENIA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

o zasadach gospodarki finansowej, uzyskiwaniu przychodów oraz o wydatkach związanych z finansowaniem kampanii wyborczej komitetów wyborczych w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 57, poz. 507 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, z 2006 r. Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 112, poz. 766, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 oraz z 2009 r. Nr 119, poz. 999, Nr 202, poz. 1547 i Nr 213 poz. 1651 i poz. 1652), udziela komitetom wyborczym wyjaśnień o zasadach finansowania kampanii wyborczej w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 20 czerwca 2010 r.

I. Przepisy prawne dotyczące finansowania komitetów wyborczych.

Zasady prowadzenia gospodarki finansowej przez komitety wyborcze, uczestniczące w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej regulują następujące akty prawne:

1. Ustawa o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zwana dalej „ustawą”, w szczególności przepisy:
 - rozdziału 12 „Finansowanie wyborów” – dotyczące zasad pozyskiwania przychodów, dokonywania wydatków i prowadzenia gospodarki finansowej przez komitety wyborcze, odpowiedzialności za zobowiązania majątkowe komitetu, obowiązku przedłożenia Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdania wyborczego komitetu, przyjęcia bądź odrzucenia sprawozdania wyborczego komitetu i konsekwencji tego faktu,
 - rozdziału 12a „Przepisy karne”, w szczególności art. 88f-88i, art. 88j oraz art. 88ja ustawy;
2. Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 i Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 127, poz. 1089, z 2003 r. Nr 57, poz. 507, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 167, poz. 1398 i Nr 266, poz. 2236, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 207, poz. 1301 oraz z 2009 r. Nr 213, poz. 1652), w szczególności:
 - rozdział 4 „Finanse i finansowanie partii politycznych”, dotyczący m. in. źródeł finansowania partii politycznych oraz tworzenia i funkcjonowania Funduszu Wyborczego partii,
 - rozdział 6a zawierający przepisy karne;
3. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie przepisów wyżej wymienionych ustaw.

Ujednolicone teksty ustaw oraz teksty aktów wykonawczych są dostępne na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej – adres www.pkw.gov.pl.

II. Komitety wyborcze.

Prawo zgłaszania kandydatów na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej mają obywatele polscy w liczbie co najmniej 100.000, posiadający czynne prawo wyborcze w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Czynności wyborcze w ich imieniu wykonują komitety wyborcze od dnia ich utworzenia przez grupę co najmniej 15 obywateli. Jednakże dopiero po wydaniu przez Państwową Komisję Wyborczą uchwały o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu (art. 40d w związku z art. 87a ust. 1 pkt 1 ustawy) komitety wyborcze mogą podejmować działania związane z pozyskiwaniem środków finansowych na kampanię wyborczą i ich wydatkowaniem.

Prawo do prowadzenia kampanii wyborczej na rzecz kandydatów przysługuje, na zasadzie wyłączności, komitetowi wyborczemu (art. 40a ust. 1 ustawy). Oznacza to, że wszelkie czynności związane z pozyskiwaniem środków finansowych, dokonywaniem wydatków na kampanię wyborczą, w tym na organizowanie spotkań przedwyborczych i promocję poszczególnych kandydatów w formie plakatów, ulotek itd., mogą być prowadzone tylko przez komitety wyborcze.

Pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego jest odpowiedzialny za prowadzenie gospodarki finansowej komitetu (art. 84b ust. 1 ustawy), a w szczególności za ewidencjonowanie wpływów i wydatków oraz sporządzenie sprawozdania wyborczego i przedłożenie go Państwowej Komisji Wyborczej w terminie określonym w art. 87g ust. 1 ustawy. Pełnomocnik finansowy może upoważnić inne osoby do podejmowania określonych czynności związanych z dokonywaniem wydatków komitetu wyborczego w jego pomocniczych strukturach. Nie zwalnia to jednak pełnomocnika z odpowiedzialności za całokształt gospodarki finansowej komitetu, w tym także z odpowiedzialności karnej za zawinione naruszenie zakazów i ograniczeń w pozyskiwaniu i wydatkowaniu środków.

Można być pełnomocnikiem finansowym tylko jednego komitetu (art. 84b ust. 3 ustawy). Nie stoi to na przeszkodzie jednoczesnemu pełnieniu funkcji pełnomocnika finansowego komitetu wyborczego, utworzonego w wyborach odbywających się równoległe z wyborami prezydenckimi np. w wyborach uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Pełnomocnikiem finansowym, w myśl art. 84b ust. 2 ustawy nie może być:

- 1) kandydat na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) pełnomocnik wyborczy komitetu,
- 3) funkcjonariusz publiczny w rozumieniu art. 115 § 13 Kodeksu karnego.

W razie złożenia rezygnacji przez pełnomocnika finansowego z pełnionej funkcji, komitet wyborczy jest obowiązany ustanowić nowego pełnomocnika, a także niezwłocznie powiadomić o tym fakcie Państwową Komisję Wyborczą w trybie określonym w art. 40a ust. 7 ustawy.

Odpowiedzialność za zobowiązania majątkowe komitetu wyborczego ponoszą solidarnie osoby wchodzące w skład komitetu (art. 84ba ust. 1 ustawy). Zobowiązania wynikające z tej odpowiedzialności są niezbywalne (art. 84ba ust. 2 ustawy), w związku z czym nie mogą być one wykonane przez osoby trzecie, w tym również przez kandydata na urząd Prezydenta RP. Spłata zobowiązań komitetu nie może też nastąpić ze środków partii politycznych popierających kandydata.

Na podstawie art. 78a ust. 1 ustawy komitety wyborcze zobowiązane są do umieszczenia na wszystkich materiałach wyborczych, w tym również na plakatach,

wyraźnych oznaczeń, od kogo pochodzą. Materiały zawierające takie oznaczenie podlegają ochronie prawnej i są dowodami poniesionych kosztów.

III. Rachunek bankowy komitetu wyborczego.

Komitet wyborczy gromadzi środki finansowe wyłącznie na rachunku bankowym (art. 86 ust. 1 ustawy). Komitet wyborczy dla gromadzenia przychodów może otworzyć tylko jeden rachunek bankowy (art. 86 ust. 2 ustawy). Komitet może otworzyć pomocnicze rachunki bankowe dla ułatwienia dokonywania wydatków w strukturach terenowych komitetu. Rachunki pomocnicze mogą być zasilane wyłącznie przelewami z rachunku komitetu wyborczego (podstawowego), przeznaczonego do gromadzenia środków pieniężnych. Wykluczone jest pozyskiwanie środków bezpośrednio na rachunki pomocnicze.

Podstawą do otwarcia rachunku komitetu wyborczego jest uchwała Państwowej Komisji Wyborczej o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego. Otwarcia rachunku bankowego powinien dokonać pełnomocnik finansowy komitetu. Bank otwierający rachunek może zażądać podania numeru wpisu do rejestru gospodarki narodowej (REGON) oraz numeru identyfikacji podatkowej (NIP), nadanych komitetowi wyborczemu. Numer REGON oraz numer NIP należy uzyskać odpowiednio we właściwym urzędzie statystycznym i w urzędzie skarbowym. Dokumenty te wystawiane są na podstawie postanowienia Państwowej Komisji Wyborczej o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego. Komitet wyborczy nie może posługiwać się numerami NIP i REGON partii politycznych, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych, których członkiem jest dany kandydat lub które popierają kandydata.

Umowa rachunku bankowego (podstawowego) komitetu, zgodnie z art. 86 ust. 3 ustawy, powinna zawierać następujące zastrzeżenia:

- 1) wpłaty na rzecz komitetu wyborczego mogą być dokonywane jedynie czekiem rozrachunkowym, przelewem lub kartą płatniczą,
- 2) wpłaty na rzecz komitetu wyborczego mogą być dokonywane jedynie przez obywateli polskich, mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz z funduszy wyborczych partii politycznych;
- 3) wpłaty na rzecz komitetu nie mogą być dokonywane po dniu wyborów.

Umowa rachunku bankowego może zawierać również klauzulę o nieprzyjmowaniu wpłat od osób fizycznych w wysokości przekraczającej dozwolony limit (art. 86 ust. 5 ustawy).

Pełnomocnik finansowy, który nie wprowadza do umowy rachunku bankowego zastrzeżenia, że wpłaty na rzecz komitetu mogą być dokonywane jedynie czekiem rozrachunkowym, przelewem lub kartą płatniczą naraża się na sankcję karną, o której mowa w art. 88f pkt. 4 ustawy.

Rachunek bankowy komitetu powinien być prowadzony w oddziale banku (także zagranicznego), położonym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Komitet wyborczy nie może otworzyć rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, nawet jeżeli wszyscy członkowie komitetu należą do tej kasy. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.) celem kasy jest gromadzenie środków pieniężnych wyłącznie swoich członków a nie organizacji i podmiotów tworzonych przez członków kasy.

Rachunek komitetu wyborczego należy zlikwidować po zbilansowaniu przychodów i wydatków, dokonaniu zwrotu środków wpłaconych z naruszeniem prawa oraz przekazaniu ewentualnej nadwyżki finansowej na rzecz instytucji charytatywnej (art. 87g ust. 8 ustawy).

IV. Źródła pozyskiwania środków finansowych przez komitety wyborcze.

Środki finansowe przekazywane komitetowi wyborczemu w wyborach Prezydenta RP mogą pochodzić jedynie z wpłat obywateli polskich, mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz z funduszy wyborczych partii politycznych, tworzonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (art. 85 ust. 1 ustawy).

Łączna suma wpłat od osoby fizycznej na rzecz jednego komitetu wyborczego nie może przekraczać 15-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień ogłoszenia postanowienia o zarządzeniu wyborów. W wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2010 r. limit ten wynosi 19.755,00 zł. Darowizny pieniężne na rzecz komitetu wyborczego niezależnie od wysokości mogą być wpłacane jedynie czekiem rozrachunkowym, przelewem lub kartą płatniczą (art. 86 ust. 4 ustawy). Niedozwolone są wpłaty gotówkowe w kasie banku a także w formie przekazów pocztowych.

Komitet wyborczy może pozyskiwać środki finansowe od partii politycznych tylko z przelewów dokonywanych z rachunku bankowego Funduszu Wyborczego na rachunek komitetu wyborczego.

Przepisy ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o partiach politycznych dopuszczają możliwość dokonywania wpłat przez tę samą osobę fizyczną (obywatela polskiego mającego stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej) zarówno na rachunek bieżący partii, na Fundusz Wyborczy i na rachunek komitetu wyborczego.

Ponadto na cele związane z wyborami komitet wyborczy może zaciągać kredyty bankowe (art. 85 ust. 3 ustawy). Wysokość kredytu nie jest limitowana, ustawa wprowadza natomiast ograniczenia co do udzielania poręczeń takiego kredytu. Poręczycielem takiego kredytu mogą być wyłącznie obywatele polscy mający miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, a zobowiązanie poręczyciela nie może być wyższe od kwoty 19.755,00 zł, stanowiącej maksymalną wysokość wpłat od jednej osoby fizycznej. Ograniczenie wysokości kwoty poręczenia dotyczy także osób wchodzących w skład komitetu wyborczego, jak również osoby będącej kandydatem na urząd Prezydenta RP. Poręczenie kredytu jest niezbywalne, co oznacza że zobowiązanie z tego tytułu nie może być przedmiotem zbycia ich na rzecz osób fizycznych oraz innych podmiotów, w tym również na rzecz partii politycznych, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych popierających kandydata.

V. Zakazy i ograniczenia dotyczące pozyskiwania środków finansowych przez komitety wyborcze.

Przepisy ustawy wprowadzają następujące zakazy i ograniczenia w finansowaniu komitetów wyborczych.

- 1) Pozyskiwanie środków finansowych jest dozwolone dopiero od dnia przyjęcia przez Państwową Komisję Wyborczą zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego (art. 87a ust. 1 pkt 1 ustawy). W praktyce, w związku z obowiązkiem

gromadzenia wszystkich środków finansowych komitetu na rachunku bankowym, pozyskiwanie środków finansowych jest możliwe dopiero od dnia otwarcia rachunku bankowego komitetu.

- 2) Zabronione jest pozyskiwanie środków po dniu wyborów (art. 87a ust. 1 pkt 2 ustawy). Jako datę dokonania wpłaty na rachunek bankowy przyjmuje się datę wystawienia polecenia przelewu, a nie datę uznania przez bank wpływu środków na rachunek bankowy. Po dniu wyborów dopuszczalne jest jedynie przekazywanie przez osoby wchodzące w skład komitetu środków na opłaty bankowe za prowadzenie i likwidację rachunku. W sytuacji, gdy pozostają nieuregulowane zobowiązania finansowe komitetu, na zaspokojenie których nie wystarczyło środków finansowych zgromadzonych na rachunku bankowym, roszczenia te powinny być pokryte w trybie art. 84ba ust. 1 ustawy, tj. przez osoby wchodzące w skład komitetu z ich prywatnych środków finansowych, bez pośrednictwa rachunku bankowego komitetu. Każda z osób wchodzących w skład komitetu może pokryć jego zobowiązania do kwoty 19.755,00 zł (art. 87f ust. 2 i art. 88f pkt 5 ustawy).
- 3) Zabronione jest przekazywanie środków finansowych i wartości niepieniężnych przez jeden komitet wyborczy na rzecz innego komitetu wyborczego, co wynika z treści art. 85 ust. 1 ustawy,
- 4) Zabronione jest przeprowadzanie przez komitet wyborczy zbiórek publicznych (art. 87 ustawy); dotyczy to także partii politycznej, popierającej kandydata (art. 24 ust. 6 ustawy o partiach).
- 5) Komitety wyborcze nie mogą przyjmować wartości niepieniężnych, z wyjątkiem nieodpłatnych usług, polegających na rozpowszechnianiu plakatów i ulotek wyborczych przez osoby fizyczne (art. 85 ust. 2 ustawy),
- 6) Ustawa przewiduje zamknięty katalog źródeł finansowania komitetów wyborczych. Wykluczone jest przekazywanie komitetowi wyborczemu środków finansowych przez inne niż partie polityczne podmioty niebędące osobami fizycznymi (np. spółki prawa handlowego, stowarzyszenia, państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne, fundacje itd.). W związku z tym w przypadku stwierdzenia wpłaty pochodzącej z nieuprawnionego źródła lub dokonanej z naruszeniem przepisów ustawy, komitet wyborczy powinien odmówić przyjęcia darowizny. Odmową przyjęcia darowizny jest niezwłoczne zwrócenie darczyńcy tych środków i wykazanie ich jako nieprawidłowo wpłaconych w załączniku do sprawozdania wyborczego. Zgodnie z treścią art. 87f ust. 3 ustawy termin zwrotu środków finansowych nie powinien przekraczać 30 dni od dnia wpływu tych środków na rachunek komitetu.

VI. Zasady wydatkowania środków i ich dokumentowania.

- 1) Komitety wyborcze mogą wydatkować na kampanię wyborczą wyłącznie kwoty ograniczone limitem. Limit ten w wyborach Prezydenta RP w 2010 r. wynosi 15.552.123,00 zł (§ 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2010 r. w sprawie podwyższenia kwoty wydatków komitetu wyborczego w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. Nr 67, poz. 430). Należy podkreślić, że limitem objęte są tylko wydatki komitetu wyborczego, natomiast przychody komitetu nie są limitowane w związku z czym zgromadzenie na rachunku bankowym komitetu kwoty wyższej od wymienionej nie stanowi uchybienia.

- 2) Wydatki komitetu wyborczego na kampanię wyborczą, prowadzoną w formach i na zasadach właściwych dla reklamy w wyborach Prezydenta RP w 2010 r. nie mogą przekroczyć 80% limitu wydatków komitetu, tj. kwoty 12.441.698,40 zł (art. 87b ustawy)
- 3) Komitet wyborczy może wydatkować środki finansowe jedynie na cele związane z wyborami (art. 84a ust. 3 ustawy). Do wydatków komitetu wyborczego nie mogą być zaliczone środki przekazane na cele charytatywne oraz inne cele społecznie użyteczne, nawet jeżeli były ponoszone w okresie kampanii wyborczej w ramach promocji komitetu wyborczego lub poszczególnych kandydatów. Tego typu wydatki stanowią naruszenie przepisów ustawy.
- 4) Wydatkowanie środków jest dozwolone w tym samym początkowym terminie, co ich pozyskiwanie, tj. od dnia przyjęcia przez Państwową Komisję Wyborczą zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego (art. 87a ust. 2 pkt 1 ustawy). W praktyce jest to możliwe od dnia pierwszej wpłaty na rachunek bankowy komitetu.
- 5) Zabronione jest wydatkowanie środków przez komitet wyborczy po dniu złożenia sprawozdania wyborczego o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych komitetu (art. 87a ust. 2 pkt 2 ustawy).
- 6) Komitety wyborcze prowadzą rachunkowość na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 137, poz. 1539, z późn. zm.) – art. 84c ustawy. Komitet wyborczy powinien ewidencjonować i dokumentować ponoszone wydatki. Dokumentami dotyczącymi kosztów i wydatków są: rachunki, faktury, umowy, pokwitowania odbioru gotówki do rozliczenia (KW) i inne dokumenty wystawione na komitet wyborczy. Dokumenty finansowo-księgowe wystawione na nazwisko osoby fizycznej (np. na nazwisko kandydata) nie są dowodami kosztów komitetu wyborczego. Do wydatków lub kosztów komitetów wyborczych zalicza się: koszty zużycia materiałów i energii, koszty usług obcych – w tym opłaty za korzystanie ze środków masowego przekazu, wykonanie materiałów wyborczych, koszty spotkań wyborczych i podróży, wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, spłatę zaciągniętych kredytów bankowych i pozostałe wydatki pieniężne. Komitet wyborczy powinien odrębnie ewidencjonować zobowiązania finansowe obejmujące równowartość niespłaconych kredytów bankowych i nieopłaconych rachunków i faktur wystawionych z tytułu dostaw i usług na rzecz komitetu. Dowody księgowe dotyczące wydatków (kosztów) powinny spełniać warunki określone w ustawie o rachunkowości, a w szczególności muszą być zatwierdzone przez osobę odpowiadającą za gospodarkę finansową. Ewidencja wydatków i zobowiązań finansowych komitetu wyborczego powinna być prowadzona w sposób zapewniający uzyskanie informacji niezbędnych do prawidłowego sporządzenia sprawozdania wyborczego.
- 7) Zgodnie z art. 87e ustawy wszelkie wezwania i informacje pisemne dostarczane przez komitet, mające na celu pozyskiwanie środków na wybory muszą zawierać informacje o treści następujących przepisów:

- art. 85 ust. 1-3 ustawy – źródła pozyskiwania przez komitet środków finansowych i wartości niepieniężnych;
 - art. 86 ust. 4 i 5 ustawy – forma i limit wpłat od jednej osoby fizycznej na rzecz komitetu;
 - art. 87f ust. 1-4, 6, 8 i 9 ustawy – informacja o postępowaniu z korzyściami majątkowymi przyjętymi przez komitet z naruszeniem przepisów ustawy;
 - art. 88f pkt. 2-5 oraz 88g pkt 2, 2d i 2e – informacja o sankcjach karnych z tytułu naruszenia tych przepisów.
- 8) Komitet wyborczy ma obowiązek utworzenia, w terminie 7 dni od dnia zawiadomienia o utworzeniu komitetu swojej strony internetowej, na której umieszcza się informacje określone w ustawie (art. 84 ust. 2 ustawy). W tym samym terminie pełnomocnik komitetu jest obowiązany poinformować Państwową Komisję Wyborczą o utworzeniu strony internetowej komitetu i jej adresie. Należy podkreślić, że termin powyższy jest liczony od daty przedłożenia Państwowej Komisji Wyborczej zawiadomienia o utworzeniu komitetu a nie od daty podjęcia, czy też doręczenia uchwały Państwowej Komisji Wyborczej o przyjęciu zawiadomienia. Strona internetowa komitetu powinna być prowadzona co najmniej do dnia podania przez Państwową Komisję Wyborczą do wiadomości publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej treści sprawozdania wyborczego Komitetu (art. 87ea ust. 3 ustawy).
- Przepisy ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nie regulują kwestii związanych z adresami stron internetowych komitetów, w szczególności nie zobowiązują do umieszczenia w adresie strony wyrazów „komitet wyborczy”. Jednakże z brzmienia art. 84 ust. 2 ustawy („Komitet ma obowiązek [...] utworzenia swojej strony internetowej [...]”) oraz z tego, że wyłączność na prowadzenie kampanii wyborczej mają komitety wyborcze (art. 40a ust. 1 ustawy) wynika, że strona ta ma być utworzona i prowadzona przez komitet wyborczy, a jej adres i wszelkie jej elementy powinny wyraźnie wskazywać na związek strony z tym komitetem. W związku z powyższym adres i treści umieszczone na stronie internetowej komitetu nie mogą wskazywać na związki z podmiotami innymi, niż kandydat na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i jego komitet wyborczy.
- Komitet wyborczy na czas kampanii może wykorzystać na stronę internetową istniejącą już domenę, spełniającą warunki określone powyżej, jeżeli zawrze z jej dysponentem umowę najmu, dzierżawy czy umowę odpłatnego korzystania przez określony czas z danej domeny. Niedopuszczalne jest natomiast użyczenie domeny przez jej właściciela komitetowi wyborczemu (art. 85 ust. 2 ustawy).
- Koszty związane z prowadzeniem strony internetowej Komitetu zalicza się do wydatków Komitetu i wykazuje w sprawozdaniu wyborczym.
- 9) Komitet wyborczy jest obowiązany prowadzić rejestry:
- zaciągniętych kredytów, zawierający nazwę banku udzielającego kredytu i wszystkie istotne warunki jego uzyskania, w szczególności: datę udzielenia kredytu, jego wysokość, oprocentowanie i inne koszty uzyskania, zobowiązania poręczycieli oraz ustalony termin spłaty;
 - wpłat o wartości przekraczającej łącznie od jednej osoby fizycznej kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę (tj. kwoty 1.317,00 zł), ze wskazaniem

imienia, nazwiska oraz miejscowości zamieszkania takiej osoby – art. 87ea ust. 1 ustawy.

Rejestry te komitet jest obowiązany umieszczać na swojej stronie internetowej i aktualizować w taki sposób, aby informacje o kredytach i wpłatach ujawniane były w terminie 7 dni od dnia udzielenia kredytu lub dokonania wpłaty. Rejestry te powinny być umieszczone na stronie internetowej komitetu co najmniej do dnia podania do wiadomości publicznej przez Państwową Komisję Wyborczą w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdania wyborczego Komitetu (art. 87ea ust. 3 w związku z art. 87g ust. 6a ustawy).

Wzory rejestrów, sposób ich prowadzenia a także sposób ich przekazania Państwowej Komisji Wyborczej reguluje rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2010 r. w sprawie rejestru zaciągniętych kredytów oraz rejestru wpłat, prowadzonych przez komitety wyborcze w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 67, poz. 429).

VII. Sprawozdanie wyborcze.

Finansowanie kampanii wyborczej w wyborach Prezydenta RP jest jawne (art. 84 ust. 1 ustawy). Pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego ma obowiązek sporządzenia i przedłożenia Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdania o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych komitetu, w terminie 3 miesięcy od dnia wyborów. Do sprawozdania należy załączyć opinię biegłego rewidenta wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą, rejestry prowadzone przez komitet wyborczy oraz dokumenty źródłowe¹.

Biegły rewident podejmuje czynności niezwłocznie po dokonaniu wyboru przez Państwową Komisję Wyborczą jednakże nie później niż na 30 dni przed upływem ustawowego terminu złożenia sprawozdania. Zwraca się uwagę na potrzebę bieżącego i systematycznego prowadzenia ewidencji księgowej i taką organizację wewnętrzną komitetu i jego struktur terenowych, która zapewni zgromadzenie dokumentów niezbędnych do badania przez biegłego.

Sprawozdanie sporządza pełnomocnik finansowy komitetu, który odpowiada za prawdziwość zawartych w nim danych. Sprawozdanie jest dokumentem zbiorczym, sumującym pozyskane środki i poniesione wydatki komitetu wyborczego oraz ewentualne zobowiązania, które nie zostały uregulowane do dnia złożenia sprawozdania. Przepisy ustawy nie dopuszczają możliwości składania sprawozdań częściowych sporządzanych w strukturach terenowych Komitetu przez osoby działające z upoważnienia pełnomocnika finansowego.

Okresem rozliczeniowym komitetów wyborczych jest okres od dnia wydania przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego, do dnia przedłożenia sprawozdania wyborczego Państwowej Komisji Wyborczej.

W sprawozdaniu wyborczym należy podać nazwę banku i numer rachunku komitetu wyborczego, przychody/wpływy na ten rachunek w okresie rozliczeniowym, ze wskazaniem źródła, z jakiego pochodzą środki pieniężne oraz wydatki według podanej we wzorze specyfikacji.

¹ Wzór sprawozdania wyborczego oraz szczegółowy zakres zawartych w nim informacji, a także wykaz rodzajów dokumentów, jakie należy dołączyć do sprawozdania określi Minister Finansów rozporządzeniem, które zostanie wydane w najbliższym czasie.

W odniesieniu do niektórych pozycji sprawozdania, takich jak: wpłaty od osób fizycznych, kredyty bankowe i wierzytelności, wykazy funduszy wyborczych oraz pozostałe do spłacenia zobowiązania finansowe do części II, zatytułowanej „Informacje szczegółowe”, należy załączyć imienne wykazy sporządzone według objaśnienia podanego pod tabelą.

Do sprawozdania każdego komitetu wyborczego załącza się dokumenty źródłowe. Ze względu na charakter dowodowy, dokumenty te powinny być przedłożone w oryginałach. W szczególności dotyczy to faktur, rachunków i innych dokumentów dotyczących kosztów i wydatków, chyba że nie zostały zapłacone do dnia przedłożenia sprawozdania. W tym wypadku powinna być załączona uwierzytelniona kserokopia. Wśród dokumentów składanych do sprawozdania należy załączyć historię rachunku bankowego komitetu wyborczego, gdyż dokument ten jest niezbędny do weryfikacji podanych w sprawozdaniu danych. Zbiorcze zestawienie sporządzane przez bank powinno obejmować wszystkie operacje dokonane na rachunku od jego otworzenia do zamknięcia.

Zgodnie z art. 87g ust. 6a i 7 ustawy, sprawozdania wyborcze komitetów w formie przedłożonej Państwowej Komisji Wyborczej podawane są do wiadomości publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej a także podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę na staranność i czytelność zapisów w druku sprawozdania oraz wypełnienie wszystkich jego pozycji. Wykazy obejmujące dane osobowe nie są publikowane, dlatego też powinny być sporządzone na odrębnym arkuszu z odpowiednim oznaczeniem numeru załącznika do punktu sprawozdania. W wypadku stwierdzenia uchybień w wypełnieniu wzoru sprawozdania bądź nieczytelności jego zapisów Państwowa Komisja Wyborcza wezwie pełnomocnika finansowego komitetu w trybie art. 87h ust. 2 ustawy do przedłożenia poprawionej wersji sprawozdania.

VIII. Sposób wykorzystania nadwyżki pozyskanych środków nad poniesionymi wydatkami.

W wyniku rozliczenia kampanii wyborczej komitet wyborczy ustala, czy uzyskał nadwyżkę pozyskanych środków na cele kampanii wyborczej nad poniesionymi wydatkami.

Pełnomocnik finansowy komitetu w wypadku stwierdzenia uzyskania nadwyżki pozyskanych środków nad poniesionymi wydatkami przekazuje tę nadwyżkę na rzecz instytucji charytatywnej (art. 87g ust. 8 ustawy).

Informację o przekazaniu nadwyżki na rzecz instytucji charytatywnej, bez względu na jej wysokość, pełnomocnik finansowy komitetu podaje do publicznej wiadomości w dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym najpóźniej w ciągu 30 dni od daty przyjęcia sprawozdania wyborczego przez Państwową Komisję Wyborczą. O przekazaniu nadwyżki instytucji charytatywnej należy poinformować Państwową Komisję Wyborczą. Niedopełnienie tego obowiązku naraża pełnomocnika finansowego na odpowiedzialność karną z tytułu naruszenia art. 88i ust. 1 pkt. 1 ustawy.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Stefan J. Jaworski*